

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **A. S.**
státní příslušnost Ruská federace
zastoupeného Ing. V.G.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2022, č. j. OAM-962/ZA-ZA11-ZA10-R2-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2022, č.j. OAM-962/ZA-ZA11-ZA10-R2-2019 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 207 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal žalobou ze dne 7. 11. 2022 přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje. Žalobce v žalobě nevymezil jediný žalobní bod, pouze uvedl, že podává žalobu,

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

neboť má za to, že byl v předcházejícím řízení zkrácen na svých právech s tím, že žalobu doplní později.

2. Žalobce podáním datovaným dne 18. 11. 2022, daným k poštovní přepravě téhož dne a doručeným soudu dne 21. 11. 2022, doplnil žalobu o specifikaci žalobních bodů. Usnesením zdejšího soudu č.j. 62 Az 20/2022–39 ze dne 24. 11. 2022 byla žaloba odmítnuta z důvodu zmeškání lhůty pro doplnění žalobních bodů. Proti usnesení č.j. 62 Az 20/2022–39 ze dne 24. 11. 2022 podal žalobce kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který o kasační stížnosti rozhodl rozsudkem č.j. 3 Azs 309/2022–30 ze dne 23. 1. 2023 tak, že usnesení krajského soudu č.j. 62 Az 20/2022–39 ze dne 24. 11. 2022 zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.
3. Žalobce uvedl, že byl rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých právech, když žalovaný dostatečně nekomentoval informace, které sám žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace v Ruské federaci, dále žalovaný zpochybnil jeho azylový příběh s tím, že tvrzené stíhání žalobce v Ruské federaci je pouze účelové s cílem vyvolat dojem nemožnosti žalobcova návratu do Ruska. Žalobce nesouhlasil se závěry žalovaného o účelovosti vyjádření právního zástupce žalobce, dále s názorem žalovaného, že jediným důvodem odjezdu žalobce z Ruska byla obava z trestního stíhání. Žalobce konstatoval, že má důvodné obavy z pronásledování v zemi původu, jelikož je členem sociální skupiny lidí, kteří trpěli jednáním státu a domnívá se, že Ruská federace má tak rozsáhlý represivní aparát, aby evidovala jeho nesouhlas s invazí Ruska na Ukrajinu. Žalobce uvedl, že spáchal trestný čin neuposlechnutím dekretu o vyhlášení částečné mobilizace v Rusku, který ho zavázal dostavit se na shromaždiště v městě K. dne 21. 9. 2022, neboť sloužil v armádě v letech 1995–1997 a prošel vojenským výcvikem v roce 2007 a tak je prvním uchazečem o vojenskou službu a vyslání do války. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Konstatoval, že v průběhu řízení zhodnotil obavy žalobce z pronásledování z důvodu trestního stíhání, nesouhlasu s válkou na Ukrajině či v souvislosti s jeho tvrzením o podpoře N., které vyhodnotil tak, že je nelze považovat za obavy z pronásledování či vážné újmy dle taxativně vymezených důvodů stanovených zákonem o azylu. Žalobcem popsané důvody rovněž nelze považovat za azylově relevantní ve vztahu k pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Žalovaný se dále odkázal na dle jeho názoru zcela dostačující zdůvodnění napadeného rozhodnutí. Co se týká nové skutečnosti, kterou žalobce nesdělil žalovanému v průběhu správního řízení, ale uvedl až v žalobě, a to obava z neuposlechnutí výzvy k nástupu do armády v rámci mobilizace v Rusku, žalovaný se domnívá, že zde není prostor pro prolomení ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 30. 10. 2019 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Při poskytnutí údajů k této žádosti uvedl, že je svobodný, bezdětný a o mezinárodní ochranu žádá proto, že ho v Rusku nezákonně trestně stíhaly orgány činné v trestním řízení. V pohovoru ke své žádosti žalobce dále sdělil, že v Rusku inicioval trestní stíhání policistů, kteří mu poškodili levou ruku – to se stalo 7. 6. 2015, kdy jel s kamarádem po dálnici, zastavili je policisté, a když jej zavedli na stanoviště, chtěli mu podstrčit drogy. Na základě trestního oznámení žalobce bylo zahájeno trestní stíhání proti dotyčným policistům a proti dvěma neznámým osobám. Trestní stíhání policistů však bylo zastaveno, a to v srpnu 2018, neboť Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

nebylo zjištěno, kdo konkrétně zavinil žalobcovo zranění. Dotyční policisté následně byli od police propuštěni. Poté žalobce jeho právník informoval, že jej chtějí obvinít z trestného činu křivého obvinění policistů. Žalobce vše řešil přes svého právníka. Z trestního stíhání v Rusku měl strach, protože policie je v Rusku nedotknutelná. Žalobci by v případě odsouzení hrozilo 5-6 let odnětí svobody. Žalobce ke svým tvrzením doložil písemné podklady.

6. Žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 10. 2019 rozhodl rozhodnutím č.j. OAM-962/ZA-ZA11-ZA21-2019 ze dne 9. 12. 2019, a to tak, že se žalobci mezinárodní ochrana, podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, neuděluje. Proti tomuto rozhodnutí podal žalovaný žalobu ke zdejšímu soudu, který rozsudkem č.j. 62 Az 1/2020–149 ze dne 20. 7. 2021 napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Důvody pro zrušení rozhodnutí seznal krajský soud v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, když žalovaný vycházel při svém rozhodování z neaktuálních informací, a naopak aktuální informace o situaci v Ruské federaci nezohlednil. Žalovaný se také nedostatečně zabýval otázkou trestního stíhání žalobce a z něj vyplývající újmy, kterou by bylo možno hodnotit jako pronásledování podle zákona o azylu. Soud žalovaného zavázal k doplnění relevantních podkladů.
8. Žalovaný, vázán rozsudkem krajského soudu, znovu posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Dne 10. 2. 2022 proběhl s žalobcem doplňující pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci pohovoru byla znovu podrobně řešena otázka trestního stíhání, které žalobci v Rusku hrozí za křivé obvinění policistů. Žalobce sdělil, že vzhledem k tomu, že dotčení policisté nebyli odsouzeni za trestný čin, ale byli propuštěni z práce, chtějí jej obvinít z křivého obvinění a poškození jejich osob. Jeho případ se vyšetřoval od roku 2015 do roku 2018, nicméně vyšetřování neshledalo policisty vinnými, vše skončilo ve fázi vyšetřování, soud neproběhl. Dle žalobce je systém vyšetřování policistů zkorumpovaný a brání policisty. Žalobce doložil do správního spisu sdělení svého právního zástupce v Rusku ze dne 24. 6. 2021, v němž mu sděluje, že proti žalobci skutečně bylo trestní stíhání zahájeno, s tím, že v současné době je pozastaveno, neboť místo pobytu žalobce není známo. Doložil informaci o tom, že byl zveřejněn archiv ohledně nelidského zacházení s vězni v ruských věznicích, přičemž žalobce má obavy, že by se s ním zacházelo stejným způsobem a ve vazbě by ho donutili k přiznání toho, co vůbec nespáchal. Dne 5. 3. 2022 obdržel žalovaný od žalobce e-mail, v němž uvádí, že se mnohokrát pokoušel kontaktovat svého právního zástupce v Rusku, ale bezvysledně. Vzhledem k vypuknutí války na Ukrajině se obecně bojí „zaplétat se“ s Ruskem, když je proti Putinovi a proti válce.
9. Dne 13. 7. 2022 proběhl s žalobcem další doplňující pohovor; v něm žalobce potvrdil svůj nesouhlas s Putinem a válkou na Ukrajině. Sdělil, že tento svůj nesouhlas nevyjadřuje veřejně, pouze jej sdělil svým blízkým, jelikož se obává o své příbuzné žijící v Rusku. V ČR navštívil mítink proti válce na Ukrajině, poskytl jednorázovou finanční humanitární pomoc, na sociálních sítích však své názory nesděluje, jelikož je vůbec nepoužívá. Dále sdělil, že byl dvakrát hospitalizován v psychiatrické nemocnici v Bohnicích, konkrétně se léčí s panickými atakami strachu, jako následkem toho, co prožíval v Rusku. Má svého psychiatra MUDr. G., k němu pravidelně dochází. Žalobce poskytl souhlas s nahlížením do zdravotní dokumentace. Žalobce rovněž uvedl, že podporuje A. N. a účastnil se mítinků na jeho podporu. Dne 28. 7. 2022 byl žalovanému doručen e-mail žalobce, v němž žalobce dokládá své aktivity na podporu Ukrajiny.

10. Dne 20. 9. 2022 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce této možnosti využil, s podklady se seznámil, vlastními prostředky si vyhotovil jejich fotokopie. Žalobce nenavrhl žádné doplnění podkladů pro rozhodnutí. Jako novou informaci uvedl, že se dne 18. 8. 2022 zúčastnil jako dobrovolník akce Červeného kříže v Praze na pomoc Ukrajincům.
11. Následně dne 6. 10. 2022 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzenými důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava žalobce z trestního stíhání v Rusku za křivé obvinění policistů, dále podpora A.N. a nesouhlas s ruskou invazí na Ukrajině. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z výpovědi žalobce, jím doložených materiálů a informací ohledně politické a bezpečnostní situace a dodržování lidských práv v Ruské federaci.
12. Žalovaný po vyhodnocení žalobcem tvrzených skutečností zaujal názor, že proti žalobci nebylo zahájeno trestní řízení. Důkaz, a to sdělení právního zástupce žalobce ze dne 24. 6. 2021, vyhodnotil jako promyšlený a účelový, aby byl podpořen žalobcův azylový příběh, když v něm chybí klíčové informace, např. identifikátor trestního řízení. Žalovaný dále upozornil na nesrovnalosti a nelogičnost popisu konfliktu žalobce s policisty a situaci vyhodnotil tak, že pokud by dotčení policisté chtěli očistit své jméno, podali by trestní oznámení hned a nečekali by téměř rok. Dále žalovaný konstatoval, že pouhé obvinění neznamená, že bude osoba uznána vinnou, a i v případě, že bude uznána vinnou, jaký druh trestu jí bude uložen. Žalovaný měl za to, že nebyly zjištěny skutečnosti, které vedly k závěru, že žalobce by měl být bezprostředně po svém návratu do vlasti odsouzen k trestu odnětí svobody, proto se blíže nezabýval informacemi o situaci v ruských věznicích.
13. Co se týče důvodu udělení mezinárodní ochrany pro pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 5. 11. 2019 uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení a nikdy se politicky neangažoval, nehovořil o žádné své politické aktivitě na území Ruska. Teprve při doplňujícím pohovoru dne 13. 7. 2022 žalobce sdělil, že se zúčastnil mítinků na podporu A. N. Žalovaný uzavřel, že žalobce se zúčastnil mítinků na podporu A. N. až na území České republiky v roce 2021 a i v případě, že by se zúčastnil mítinků v Rusku, žalobce netvrdil žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že by v této souvislosti byl vystaven jednání podřaditelnému pod pojem pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
14. V otázce nesouhlasu žalobce s ruskou invazí na Ukrajinu žalovaný rovněž neshledal důvodný strach žalobce z pronásledování, když žalobce svůj nesouhlas nesdílel veřejně, nýbrž jen v okruhu svých přátel žijících mimo Ruskou federaci. Stejně tak neveřejné a nedohledatelné jsou jeho aktivity na podporu ukrajinských uprchlíků. Žalovaný proto dospěl k závěru, že zde nejsou objektivní důvody, pro něž by žalobce mohl mít potíže s bezpečnostními složkami Ruské federace po svém návratu.
15. Žalovaný se rovněž zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce sdělil, že trpí psychiatrickým onemocněním, s nímž se v Praze léčí, konkrétně panickými atakami strachu, byl dvakrát hospitalizovaný. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce má v Ruské federaci své rodiče a bratra, kteří mu v případě potřeby mohou pomoci, v České republice rodinu nemá. Co se týká

psychiatrické diagnózy, jak vyplývá z Informace OAMP ze dne 22. 8. 2022, je v Rusku dostupná pro žalobce potřebná psychologická i psychiatrická péče.

16. Až po vydání napadeného rozhodnutí v doplnění žaloby ze dne 18. 11. 2022 žalobce uvedl, že má mobilizační průkaz, dle něžž byl povinen dostavit se na vojenské shromaždiště do 26. 9. 2022, což neudělal a tím spáchal trestný čin. Žalobce konkretizoval svůj vojenský výcvik a jako důkaz přiložil vojenskou knížku a mobilizační průkaz v ruském originále. Ve své replice žalovaný setrval na zamítnutí žaloby s tím, že dle jeho názoru není důvod pro prolomení pravidla obsaženého v § 75 odst. 1 s. ř. s., když žalobce má možnost podat novou žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany s uvedením nových důvodů. Dne 2. 3. 2023 žalobce doložil do spisu svůj vojenský průkaz a mobilizační předpis přeložené do českého jazyka.

Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 s. ř. s.] napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 11. 9. 2023, u kterého účastníci setrvali na svých stanoviscích.
18. Žalobce u ústního jednání zdůraznil, že druhé zamítavé rozhodnutí žalovaného bylo kopií prvního rozhodnutí a správní orgán opět nezjistil aktuální stav pro účely rozhodnutí o žádosti žalobce. Ve spise podle žalobce nejsou žádné důkazy, které by odůvodňovaly nové zamítavé rozhodnutí. Podle žalobce žalovaný nemůže garantovat, že po návratu do země původu nebude žalobce vězněn. Obavy z trestního stíhání v Rusku nebyly jediným důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu; dalšími bylo mučení, kterému byl podroben ze strany policie, nemožnost najít si normální zaměstnání a dále, že žalobce porušil vojenskou povinnost, neboť se nechce účastnit agrese proti Ukrajině. Žalobce patří do skupiny osob, které jsou pronásledované ruským státem, protože otevřeně vystupují proti ruské agresi na Ukrajině. Žalobce také podporuje A. N. Vojenský konflikt na Ukrajině je již v současné době totálním konfliktem. Žalobce se měl dostavit na vojenskou správu do tří dnů od vyhlášení mobilizace, což neučinil a hrozí mu trestní stíhání pro dezerci.
19. U ústního jednání krajský soud doplnil dokazování, a to žalobcem předloženým mobilizačním předpisem a vojenským průkazem. Z mobilizačního předpisu soud zjistil, že žalobce má coby voják hodnost ml. Seržanta a že je povinen na základě ústavy Ruské federace, aniž by čekal na výzvu vojenského komisaře, dostavit se od oznámení o mobilizaci do osmnácti hodin páteho dne na adresu OOO „S.“, M. X. Z vojenské knížky soud zjistil, že se jedná o průkaz vystavený na jméno žalobce s tím, že žalobce vykonával vojenskou službu od 22. 6. 1995 do 18. 6. 1997, kdy byl demobilizován do náhradní sestavy a zařazen do Leninského OVK m. K.
20. Uvedené důkazy soud provedl při závěru, že je třeba vzít v úvahu novou skutečnost, kterou žalobce uvedl až v doplnění žaloby, po vydání napadeného rozhodnutí, a to fakt, že žalobce neuposlechl mobilizační předpis, který mu nařídil dostavit se do pěti dnů na sběrné místo vojenského komisařství města K. Krajský soud tak učinil na základě přímého účinku čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a přezkoumal skutkovou i právní stránku věci ke dni svého rozhodnutí.
21. Krajský soud zdůrazňuje, že soudy ve správním soudnictví vychází z obecné zásady zakotvené v § 75 odst. 1 s. ř. s. podle něhož *při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu*. Judikatura Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu nicméně již v minulosti dovodila několik výjimek, v nichž se shora uvedené pravidlo neuplatní a správní soud bude povinen přihlídnout též ke skutečnostem, který vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Typicky se jedná o situace, kdy je pravidlo obsažené v § 75 odst. 1 s. ř. s. prolomeno jinou právní normou, jež požívá aplikační přednosti. Specifický důvod pro prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. vyplývá právě i z čl. 46 procedurální směrnice. K jejímu přímému účinku lze odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2017, č.j. 1 Azs 194/2017-30. Podle něho jsou členské státy EU povinny zajistit, aby měl žadatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany k dispozici účinný opravný prostředek, jehož podstatou je úplně a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně. Aplikací čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a jeho dopady do soudního řízení správního se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č.j. 10 Azs 194/2015-32, NSS dovodil, že i za přímé aplikace dotčeného článku procedurální směrnice lze uplatňovat pouze takové nové skutečnosti, které žadatel o udělení mezinárodní ochrany nemohl bez svého zavinění uvést již v řízení před správním orgánem (typicky se bude jednat např. o zásadní zhoršení bezpečnostní situace v zemi původu po dni vydání rozhodnutí správního orgánu).

22. Krajský soud považuje za obecně známé skutečnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2021, č.j. 10 Azs 325/2020-28), že dne 24. 2. 2022 zahájila Ruská federace akt vojenské agrese proti Ukrajině a jejímu obyvatelstvu, v důsledku čehož přijala Česká republika spolu s dalšími státy sankce proti Ruské federaci. Orgány Ruské federace se zároveň dopouštějí potírání mezinárodně garantovaných základních práv vlastního obyvatelstva, zejména svobody shromažďování a svobody projevu. Dne 21. 9. 2022 byla v Rusku vyhlášena mobilizace, neuposlechnutí mobilizačního předpisu je trestným činem, dne 24. 11. 2022 označil Evropský parlament Rusko za teroristický stát. Krajský soud proto dospěl k závěru, že nová skutečnost, tj. povinnost žalobce k nástupu do armády Ruské federace, jež prokázal mobilizačním předpisem a vojenskou knížkou, odůvodňuje prolomení ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. Žalobce soustavně a dlouhodobě od roku 2019, kdy požádal o udělení mezinárodní ochrany, vyjadřuje svůj nesouhlas s politikou Ruské federace, od počátku ruské agrese na Ukrajinu svůj odpor k agresi a podporu Ukrajiny.
23. Podle § 12 zákona o azylu platí, že *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec*
- a) *je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo*
 - b) *má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
24. Podle § 14a zákona o azylu platí, že *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné* Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

obrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

25. Krajský soud důsledně zhodnotil skutečnosti uvedené žalobcem a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nemůže v podobě, v jaké se vypořádalo se zjištěným azylovým příběhem žalobce a také s ohledem na aktuální informace o bezpečnostní a politické situaci v Ruské federaci, obstát.
26. Krajský soud se nejprve zabýval azylovým příběhem žalobce, který žalovaný vyhodnotil jako nevěrohodný a žalobcem předložené důkazy jako účelové. Krajský soud zde odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž platí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č.j. 6 Azs 306/2021-49), *že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel o azyl, žalovaný musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný může zcela vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že by k nim došlo. Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č.j. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 4. 1. 2018, č.j. 10 Azs 254/2017-40, ze dne 10. 2. 2021, č.j. 6 Azs 261/2019-40). Dále z judikatury vyplývá, že z výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu je třeba vycházet, pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení drží jedné dějové linie a jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a souladné s dostupnými informacemi o zemi původu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č.j. 2 Azs 49/2008-83 nebo ze dne 22. 5. 2009, č.j. 5 Azs 7/2009-98, č. 1913/2009 Sb. NSS).*
27. Žalovaný o žádosti o mezinárodní ochranu žalobce rozhodl již jednou, a to rozhodnutím ze dne 30. 10. 2019, toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem zdejšího soudu (viz čl. 6 a 7), v němž soud žalovaného zavázal k doplnění relevantních podkladů týkajících se trestního stíhání žalobce v Ruské federaci. V rozhodnutí ze dne 30. 10. 2019 nicméně žalovaný nezpochybňoval azylový příběh žalobce ani nerozporoval žalobcova tvrzení o jeho možném trestním stíhání, pouze dovodil, že žalobce mohl v Rusku brojit proti zastavení trestního stíhání policistů a že nevyužil všech dostupných prostředků na ochranu své osoby a vyslovil domněnku, že neexistuje reálný důvod k obavám žalobce ze zahájení trestního stíhání po jeho návratu. Žalovaný svá zjištění v průběhu správního řízení doplnil zejména doplňujícími pohovory s žalobcem, a nově dovodil, že proti žalovanému nebylo v Rusku zahájeno trestní stíhání a jeho tvrzení je pouze účelové s cílem vyvolat dojem nemožnosti jeho návratu do Ruska. Žalobce se přitom nijak neodchýlil od tvrzeného azylového příběhu, pouze jej doplnil o nové skutečnosti. Rozhodnutí žalovaného je nekonzistentní, když změnu názoru opírá žalovaný pouze o skutečnost, že jako důkaz o zahájeném trestním stíhání žalobce do správního spisu doložil vyjádření právního zástupce žalobce psané jeho rukou bez uvedení informace o čísle jednacím a dále o formulaci mailu, který poslal právní zástupce žalobce z Ruské federace žalobci ve znění „Zasílám, co jste si vyžádal – doufám, že to pomůže.“ Krajský soud pohledem výše uvedené judikatury konstatuje, že správní orgán pochybil, když bez dalšího změnil svůj názor na azylový příběh žalobce a nevěrohodnost žalobce postavil pouze na informacích, jež mohou se stejnou pravděpodobností potvrzovat azylový příběh žalobce a existenci relevantních důvodů pro obavy z pronásledování žalobce. Žalobce svůj azylový příběh nijak nezměnil, jeho výpovědi byly konzistentní.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

28. Obdobně krajský soud nesouhlasí s názorem žalovaného týkající se neexistence rizika, která pro žalobce vyplývají z jeho nesouhlasu s vojenskou agresí Ruské federace na Ukrajinu. Nelze klást žalobci za vinu, že tyto své názory na podporu Ukrajiny nesdílí na sociálních sítích, když tyto nepoužívá. Naopak vzhledem k aktuálním zjištěním o stavu lidských práv a bezpečnostní a politické situaci v Ruské federaci, kdy zjevně dochází k masivnímu potlačování lidských práv občanů, dochází k vynucování přiznání formou mučení a jiných násilných praktik atd., je zcela namístě obava žalobce, že bezpečnostní orgány Ruské federace mohou mít informace o něm i jeho aktivitách, i vzhledem k délce jeho pobytu v České republice. K tomuto lze připomenout závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č.j. 6 Azs 306/2021-49, podle kterých se *orgány Ruské federace současně dopouštějí potírání mezinárodně garantovaných základních práv vlastního obyvatelstva, zejména svobody shromažďování a svobody projevu. Všechny tyto skutečnosti přitom pokládá Nejvyšší správní soud za obecně známé.* Další skutečností, která by měla být žalovaným při posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu brána v úvahu, je mobilizační příkaz, který žalobce obdržel a který neuposlechl. Neuposlechnutí mobilizačního příkazu je v Ruské federaci trestným činem. Krajský soud se vzhledem k délce pobytu žalobce na území České republiky a jeho azylovému příběhu neztotožňuje s názorem žalovaného, že branná povinnost v Ruské federaci je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku a službu v armádě při mobilizaci tak nelze považovat za pronásledování dle zákona o azylu.
29. Na podkladě výše uvedených skutečností lze učinit závěr, že budou-li veškeré relevantní skutečnosti hodnoceny nikoliv izolovaně, ale v celém kontextu, je možné dospět k tomu, že jsou u žalobce naplněny důvody pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Dospěje-li však žalovaný po provedeném následném řízení k odlišnému závěru, bude nutné, aby v souladu s právními závěry vyslovenými v tomto rozsudku, jimiž je žalovaný v dalším řízení vázán, pečlivě a přezkoumatelně své úvahy zdůvodnil.
30. Zároveň v takovém případě bude na žalovaném, aby se důsledně zabýval naplněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany žalobci ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. b) a c) zákona o azylu, přičemž ve vztahu k písm. b) citovaného ustanovení má krajský soud za to, že v případě žalobce jsou podmínky již naplněny. Zároveň bude na žalovaném, aby se zabýval tím, zda vojenský konflikt vyvolaný Ruskou federací již naplňuje podmínky vojenského konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a zda není na místě udělit doplňkovou ochranu i z tohoto důvodu.

Závěr a náklady řízení

31. Krajský soud tedy na základě všech uvedených skutečností napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s.
32. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení procesně úspěšný a má tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobce jsou tvořeny poštovním v souvislosti se soudním řízením v celkové výši 207 Kč. Soud tak závázal žalovaného k jejich zaplacení, přičemž vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 11. září 2023

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce